

EUROPEES PARLEMENT

2004

2009

Commissie ontwikkelingssamenwerking

2005/2049(INI)

5.9.2005

ADVIES

van de Commissie ontwikkelingssamenwerking

aan de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid

inzake de zege in de strijd tegen de wereldwijde klimaatverandering
(2005/2049(INI))

Rapporteur voor advies: Paul Vergès

PA_NonLeg

SUGGESTIES

De Commissie ontwikkelingssamenwerking verzoekt de ten principale bevoegde Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

1. beseft dat de verandering van het klimaat verder voortschrijdt en dat deze door de mens wordt veroorzaakt; dit betekent dat aanpassing aan de stijgende gemiddelde temperatuur op aarde noodzakelijk is; onderstreept echter dat er krachttere maatregelen nodig zijn om de gevolgen van klimaatverandering af te zwakken;
2. vestigt de aandacht op het feit dat de combinatie van klimaatverandering, demografische ontwikkeling en mondialisering en het feit dat deze factoren elkaar wederzijds versterken, een voorbode zijn van een periode van instabiliteit die zijn weerga niet kent in de geschiedenis van de mensheid; dit betekent dat de kloof tussen de ontwikkelingslanden en de rest van de wereld moet worden verkleind en dat armoede moet worden uitgeroeid;
3. onderstreept dat samenwerking met ontwikkelingslanden in de strijd tegen klimaatverandering haar uitgangspunt moet vinden in armoedebestrijding;
4. erkent dat de ontwikkelingslanden het hardst getroffen worden door de gevolgen van klimaatverandering en dat de economieën van deze landen vaak afhankelijk zijn van een klein aantal activiteiten waarop klimaatverandering een onevenredig grote invloed heeft; dat dit vooral geldt voor landen die bestaan uit kleine eilanden; dat aanpassing aan klimaatverandering in ontwikkelingslanden een prioriteit van het ontwikkelingsbeleid van de EU zou moeten zijn; doet een beroep op de Commissie en de lidstaten om uit te leggen hoe zij deze doelstelling verwezenlijken, en hoe zij voldoen aan de financiële verplichtingen die zij zijn aangegaan in verband met de politieke verklaring van Bonn in juli 2001, namelijk om hun samenwerking met de ontwikkelingslanden op het gebied van klimaatverandering vanaf 2005 te intensiveren en hiervoor een budget van USD 410 miljoen beschikbaar te stellen;
5. verwelkomt het resultaat van de G8-conferentie in Gleneagles en de inspanningen die het Britse EU-voorzitterschap zich wil getroosten in de strijd tegen wereldwijde klimaatverandering; dringt evenwel aan op meer verplichtingen in de maatregelen tegen klimaatverandering;
6. beveelt aan dat de EU een specifiek samenwerkingsbeleid inzake klimaatverandering voor ontwikkelingslanden ontwikkelt; merkt op dat het opnemen van klimaatveranderingsoverwegingen in het bredere ontwikkelingsbeleid de ontwikkeling en invoering van een aantal instrumenten vereist; prioriteiten op dit gebied zijn landbouw en voedselzekerheid, twee gebieden die het gevoeligst zijn voor klimaatfactoren; is voorts van mening dat economische diversificatie een ander belangrijk punt van zorg is, aangezien veel ontwikkelingslanden in de AOSIS in hoge mate afhankelijk zijn van toerisme; om klimaatverandering tegen te gaan moet in de eerste plaats worden gekeken

naar vervoer, planning van openbare voorzieningen en energie; merkt op dat ook andere prioriteiten voorkoming van en voorbereiding op rampen zijn;

7. steunt internationale samenwerking en het betrekken van ontwikkelingslanden bij het aanpakken van het probleem van klimaatverandering; vraagt echter om een passende tenuitvoerlegging van samenwerking op het gebied van technologie, ontwikkeling van hernieuwbare energie, programma's op het gebied van water en hulp bij rampen, evenals om het verlenen van voldoende financiële steun door de EU; beveelt aan dat de Paritaire Parlementaire Vergadering ACS-EU regelmatig wordt geraadpleegd en verzoekt om actieve deelname van deze vergadering aan de formulering van dergelijke voorstellen;
8. beveelt aan aandacht te besteden aan het probleem dat sommige landen niet deelnemen aan acties om de klimaatverandering te beperken;
9. is van mening dat de EU de aandacht dient te vestigen op de prijs die moet worden betaald als de uitstoot van broeikasgassen niet vermindert, aangezien het besef van deze prijs een stimulans zou kunnen zijn om deze uitstoot terug te dringen;
10. benadrukt het belang van het aanpakken van de kwestie van de observatie van het klimaat, de kwetsbaarheid hiervoor en de impact hiervan, aangezien hierin de reden ligt om tegen klimaatverandering op te treden; in de meeste ontwikkelingslanden wordt onvoldoende aan de observatie van het klimaat gedaan; ook is er gebrek aan meteorologische observatie; het is niet mogelijk tot passende aanpassingen te komen zonder adequate gegevens over risico's, kwetsbaarheid en impact; verwelkomt het initiatief 'European capacity for Global Monitoring of Environment and Safety' (GMES) van de Commissie en het Europees Ruimteagentschap dat erop gericht is met ingang van 2008 de politieke doelen van de Unie ten aanzien van duurzame ontwikkeling en politiek bestuur te ondersteunen; samenwerking op dit terrein zou in het algemeen in internationale initiatieven als GCOS en GEOSS moeten worden geïntegreerd;
11. verwelkomt de totstandbrenging van het milieu-informatiesysteem voor milieu en duurzame ontwikkeling voor Afrika van de Commissie, dat gebaseerd is op satelliet- en computercartografietechnieken en de activiteiten van ECHO op het gebied van ontwikkeling ondersteunt; er moet onderzoek worden gedaan naar de mogelijkheid om de structuur van de Commissie te ontwikkelen en uit te breiden door daarin een netwerk voor de observatie van klimaatverandering op te nemen;
12. is van mening dat duurzame ontwikkeling deel moet uitmaken van de ontwikkelingsmaatregelen van de EU; dringt er bij de Commissie op aan bij te dragen tot capaciteitsvergroting in de EU, de VN, de donorlanden en de ontvangende landen, zodat integratie van duurzame ontwikkeling ook werkelijk effect heeft; vindt dat er vooral moet worden geïnvesteerd in de ontwikkeling van vaardigheden, opleiding en uitwisseling van ervaringen;

13. onderstreept dat de internationale handelspatronen van grote invloed zijn op de verandering van het klimaat; dringt er daarom bij de WTO op aan een mechanisme voor duurzame ontwikkeling in zijn werkzaamheden op te nemen;
14. benadrukt dat voorbereiding op natuurrampen in samenhang met bestaande variabiliteit van het klimaat en met mogelijke toekomstige klimaatverandering in veel ontwikkelingslanden, waaronder de ACS-landen, drastisch moet worden verbeterd, zoals bij de verschrikkelijke gevolgen van de orkaan Jeanne op 19 september 2003 is gebleken; niet alleen op het gebied van meteorologische observatie, maar ook wat betreft de reactiesnelheid van plaatselijke overheden en de bewustmaking van de bevolking zijn acties noodzakelijk;
15. beveelt aan strategieën voor de preventie van conflicten en de reductie van de impact van rampen aan te nemen met speciale aandacht voor ontwikkelingslanden teneinde politieke destabilisering als gevolg van een veranderend klimaat/ecosysteem te verminderen, waarbij ook in speciale ondersteuning op het gebied van bestuur en capaciteitsversterking in Afrika wordt voorzien;
16. benadrukt dat de Commissie moet streven naar de actieve participatie van ontwikkelingslanden via haar communicatiestrategie inzake klimaatverandering, en tevens initiatieven moet nemen voor de verspreiding van informatie via ACS-EU-kanalen; ook moet rekening worden gehouden met de ultraperifere regio's van de EU, die veel ACS-staten als buurlanden hebben en vaak met vergelijkbare problemen op het gebied van duurzame ontwikkeling worden geconfronteerd;
17. benadrukt dat de essentiële rol van de IPCC, die aan de basis staat van de wetenschappelijke consensus inzake klimaatverandering, in de mededeling onvoldoende wordt erkend; deelname van ontwikkelingslanden aan de werkzaamheden van de IPCC en aan de onderzoeksinspanningen in het algemeen zou ook veel aandacht moeten krijgen;
18. benadrukt dat, wat betreft de deelname van ontwikkelingslanden aan het toekomstige klimaatstelsel, de EU duidelijk zou moeten erkennen dat ontwikkeling de prioriteit heeft voor deze landen; de millenniumontwikkelingsdoelstellingen zullen echter nooit worden bereikt als milieukwesties zoals klimaatverandering niet naar behoren worden aangepakt; duurzame ontwikkeling en armoedebestrijding zou het algemene kader moeten blijven waarin ontwikkelingslanden zouden moeten worden aangemoedigd tot het vaststellen van beleid en het nemen van maatregelen waarin kwesties op het gebied van klimaatverandering worden geïntegreerd, of het nu gaat om aanpassing of beperking; wat dit betreft zou bij ontwikkelingsdoelstellingen rekening moeten worden gehouden met twee voorwaarden:
 - a) ze mogen niet tot een verdere verslechtering van de kwaliteit van het bestaan van plaatselijke bevolkingen leiden en moeten ze in overeenstemming zijn met de millenniumontwikkelingsdoelstellingen; hiertoe moeten de ontwikkelingslanden waar nodig aanpassingsbeleid uitwerken en ten uitvoer leggen; daarnaast zouden ze echter ook, op het punt van de beperking, de impasse moeten vermijden waarin de

zogenaamd ontwikkelde landen al zijn terechtgekomen, bijvoorbeeld op de gebieden van wegtransport en luchtvaart; de ontwikkelingslanden hebben een unieke kans die zij zouden moeten benutten, en de investeringskeuzes die zij in de komende decennia maken, zullen essentieel zijn voor de overgang naar een toekomst met een lage koolstofemissie;

- b) in de tweede plaats zouden de ontwikkelingslanden ook binnen hun mogelijkheden en zonder dat hun ontwikkeling erdoor wordt vertraagd, moeten bijdragen aan de algemene inspanningen om de klimaatverandering te beperken; voor de meeste ontwikkelingslanden, die op dit moment in grote mate van aardolie afhankelijk zijn en daarom met zeer hoge energiekosten te maken hebben, zou dat een extra voordeel hebben: iedere vermindering van het energieverbruik en vergroting van het aandeel alternatieve energiebronnen zou dan ook zeer gunstig zijn voor deze landen; het mechanisme voor schone ontwikkeling van het Protocol van Kyoto kan bijdragen aan de verwezenlijking van dit doel, en er moeten mogelijkheden worden onderzocht om dit mechanisme verder te ontwikkelen na de eerste verbintenisperiode van het Protocol van Kyoto, met name door na te gaan hoe de kosten kunnen worden gedrukt en de efficiency van het proces ter goedkeuring van projecten in het kader van het schone-ontwikkelingsmechanisme kan worden verbeterd; de succesvolle introductie ervan vergt meer financiële steun van Europese landen teneinde de huidige financieringsproblemen te verhelpen; belangrijk is evenwel dat de mechanismen voor ontwikkeling op zich tegen het licht worden gehouden, zodat er ook werkelijk resultaten worden geboekt en het ondernemen niet alleen makkelijk wordt gemaakt om de verantwoordelijkheid voor efficiënt energiegebruik af te schuiven;
19. steunt derhalve de totstandbrenging van een nieuwe samenhangende politieke oplossing om het welzijn van bevolkingen die al kwetsbaar zijn, te verbeteren via een mondiale ontwikkelingsstrategie met passende economische ondersteuning; deze nieuwe strategie zou moeten worden gebaseerd op de koppeling van klimaatverandering, beheer van natuurlijke hulpbronnen, preventie van rampen en uitroeiing van armoede.

PROCEDURE

Titel	De zege in de strijd tegen de wereldwijde klimaatverandering
Procedurenummer	2004/2049(INI)
Ten principale bevoegde commissie	ENVI
Medeadviserende commissie Datum bekendmaking	DEVE 12.5.2005
Nauwere samenwerking	Nee
Rapporteur Datum bekendmaking	Paul Vergès 24.5.2005
Behandeling in de commissie	14.7.2005
Datum goedkeuring suggesties	30.8.2005
Uitslag eindstemming	voor: 32 tegen: 0 onthoudingen: 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	Margrete Auken, Margrietus van den Berg, Danutė Budreikaitė, Marie-Arlette Carlotti, Thierry Cornillet, Nirj Deva, Alexandra Dobolyi, Fernando Fernández Martín, Michael Gahler, Filip Andrzej Kaczmarek, Glenys Kinnock, Ģirts Valdis Kristovskis, Maria Martens, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Luisa Morgantini, José Javier Pomés Ruiz, Toomas Savi, Pierre Schapira, Jürgen Schröder, Feleknas Uca, Paul Vergès, Anna Záborská, Mauro Zani
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Marie-Hélène Aubert, John Bowis, Manolis Mavrommatis, Anne Van Lancker, Gabriele Zimmer
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 178, lid 2)	Carl Schlyter, Åsa Westlund, Jürgen Zimmerling